

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о накнадном прегледу провођења препорука
из Извјештаја ревизије учинка**

**"Управљање ресурсима основних школа"
Број: РУ 003-17-НП**

Бања Лука, јул 2023. године

САДРЖАЈ

1	УВОД	3
2	ПРОВОЂЕЊЕ ПРЕПОРУКА	5
2.1	Препоруке за Владу РС и Министарство просвјете и културе	6
2.2	Препоруке за јединице локалне самоуправе	9
2.3	Препоруке за јавне основне школе	10
3	ЗАКЉУЧАК	12
	ПРИЛОЗИ	13

**Накнадни преглед провођења препорука из Извјештаја ревизије учинка
"Управљање ресурсима основних школа"**

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је, на основу Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске, а у складу са ISSAI оквиром ревизије за јавни сектор, провела накнадни преглед провођења препорука из Извјештаја ревизије учинка "Управљање ресурсима основних школа" који је објављен 2018. године.

Накнадни преглед подразумијева испитивање мјера и активности на провођењу препорука које су по Извјештају ревизије учинка предузете од стране Министарства просвјете и културе, јединица локалне самоуправе и јавних основних школа и утврђивање статуса проведености препорука у складу са Методологијом ревизије учинка.

Накнадни преглед показује да институције, изузев Града Добој, иако су проводиле одређене активности, нису доносиле и достављале Главној служби за ревизију јавног сектора Републике Српске акционе планове за провођење препорука по Извјештају ревизије учинка. На основу информација о активностима и показатеља о оствареним резултатима, ревизија се у разумној мјери увјерила да су од четири дате препоруке три препоруке дјелимично проведене, а за једну препоруку је провођење у току.

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске, у складу са одредбама Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске, је доставила Нацрт извјештаја институцијама обухваћеним овим накнадним прегледом. На Нацрт извјештаја није било примједби.

Коначан извјештај је достављен свим институцијама којима се у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске треба доставити. Извјештај ће бити доступан јавности путем интернет странице Главне службе за ревизију јавног сектора Републике Српске, www.gsr-rs.org.

Главни ревизор је донио Одлуку да се проведе овај накнадни преглед. Накнадни преглед провео је ревизорски тим у саставу Бранко Сладојевић, вођа ревизорског тима и Владимир Кременовић, члан ревизорског тима.

Главни ревизор
Јово Радукић, с.р.

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

РС	Република Српска
ГСРЈС РС	Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске
Влада РС	Влада Републике Српске
Министарство	Министарство просвјете и културе
ЈЛС	Јединице локалне самоуправе
ОШ	Основне школе
Закон	Закон о основном васпитању и образовању
Правилник	Правилник о нормативима и стандардима за финансирање основних школа

1 УВОД

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске (у даљем тексту: ГСРЈС РС) је провела ревизију учинка и у јулу 2018. године објавила Извјештај ревизије учинка "Управљање ресурсима основних школа". Основни циљ ревизије је био да се испита да ли је постојећи начин управљања ресурсима основних школа транспарентан и да ли је обезбјеђен најбољи могући начин управљања ресурсима основних школа у Републици Српској.

Основни налази и закључци у Извјештају ревизије учинка из 2018. године су показали да нису у потпуности испуњени услови за управљање ресурсима основних школа и да управљање ресурсима основних школа није у потпуности ефикасно и засновано на принципима доступности и једнакости услова за рад и учење свих ученика.

Овим накнадним прегледом провођења препорука датих у Извјештају ревизије учинка "Управљање ресурсима основних школа" се испитује како су надлежне институције реаговале на Извјештај ревизије учинка, да ли су донесени акциони планови, да ли је поступано по акционим плановима и испитивање проведених мјера и активности на провођењу препорука. Укупно су дате четири препоруке и то за Владу Републике Српске (у даљем тексту: Влада РС) односно Министарство просвјете и културе (у даљем тексту: Министарство), јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС) и јавне основне школе (у даљем тексту: ОШ), како је приказано у Табели.

Табела 1. Препоруке из Извјештаја ревизије учинка „Управљање ресурсима основних школа“

Ред.бр.	Институције	Број препорука
1	Влада Републике Српске – Министарство просвјете и културе	2
2	Јединице локалне самоуправе	1
3	Јавне основне школе	1
УКУПНО:		4

Накнадни преглед подразумијева испитивање мјера и активности на провођењу препорука које су по основу Извјештаја ревизије учинка предузете од стране институција које су биле обухваћене ревизијом и којима су упућене препоруке.

Испитивања предузиманих мјера и активности на провођењу препорука ревизије су вршене у Министарству, 11 ЈЛС и 16 ОШ. Накнадним прегледом је обухваћен период од објављивања Извјештаја ревизије учинка 2018. године до јуна 2023. године.

У вршењу накнадног прегледа као извори података и информација коришћени су:

- правни оквир важећи у посматраном периоду;
- стратешки документи Владе РС, Министарства и ЈЛС;
- интерна акта Министарства, ЈЛС и ОШ;
- планови, програми, извјештаји Министарства, ЈЛС и ОШ;

- подаци и информације из упитника које су попунили представници институција обухваћених накнадним прегледом;
- подаци и информације добијени путем интервјуа са лицима у институцијама обухваћеним накнадним прегледом.

Након извршене анализе и вредновања прикупљених података и информација обезбијеђени су довољни, релевантни и поуздани ревизијски докази, који су били основа за формирање налаза у циљу оцјене нивоа проведености појединачних препорука ревизије учинка.

У наставку овог документа, у другом поглављу, дат је преглед провођења препорука ГСРЈС РС из Извјештаја ревизије учинка "Управљање ресурсима основних школа".

2 ПРОВОЂЕЊЕ ПРЕПОРУКА

У сврху извјештавања о провођењу препорука ревизије учинка у посматраном периоду и потребне оцјене нивоа проведености сваке од препорука, могући статуси проведености препорука су класификовани у пет категорија:

ПРЕПОРУКА ЈЕ ПОТПУНО ПРОВЕДЕНА	<ul style="list-style-type: none"> - институције су провеле или у континуитету проводе препоруку; - потпуно провођење препоруке је документовано.
ПРЕПОРУКА ЈЕ ДЈЕЛИМИЧНО ПРОВЕДЕНА	<ul style="list-style-type: none"> - институције су предузеле активности на провођењу препоруке; - институције проводе активности, али препорука није у потпуности проведена; - дјелимично провођење препоруке је документовано.
ПРОВОЂЕЊЕ ПРЕПОРУКЕ У ТОКУ	<ul style="list-style-type: none"> - институције предузимају активности на провођењу препоруке; - активности институција се не проводе континуирано и планираном динамиком; - препорука није проведена ни у потпуности, ни дјелимично; - активности у току документоване.
ПРЕПОРУКА НИЈЕ ПРОВЕДЕНА	<ul style="list-style-type: none"> - институције нису предузеле активности на провођењу препоруке; - препорука није проведена ни дјелимично, ни у потпуности; - није документовано да су се предузимале мјере на провођењу препоруке.
ПРЕПОРУКА НИЈЕ АКТУЕЛНА	<ul style="list-style-type: none"> - институције нису предузимале активности на провођењу препоруке, у међувремену су наступиле околности које су препоруку учиниле неактуелном (промјена регулативе, надлежности, одговорности и др.).

Институције јавног сектора, које су биле обухваћене ревизијом учинка и којима су упућене препоруке у Извјештају ревизије учинка, биле су у обавези да у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске, у року од 60 дана од дана пријема Извјештаја ревизије учинка сачине и доставе ГСРЈС РС и надлежном скупштинском одбору Акциони план за провођење препорука ревизије учинка, а ради праћења провођења датих препорука.

Након објављивања Извјештаја ревизије учинка "Управљање ресурсима основних школа", од институција обухваћених ревизијом једино је Град Добој донио и доставио ГСРЈС РС Акциони план за провођење препорука ревизије учинка. Налази накнадног прегледа провођења препорука из Извјештаја ревизије учинка "Управљање ресурсима основних школа" у овом поглављу се презентују у складу са структуром датих препорука.

2.1 Препоруке за Владу Републике Српске и Министарство просвјете и културе

Прва препорука

Влада Републике Српске и Министарство просвјете и културе требају извршити свеобухватно преиспитивање ефикасности система управљања ресурсима у основном васпитању и образовању, чинећи први корак у преиспитивању мреже школа.

Статус препоруке: Провођење препоруке у току

Образложење статуса:

Закон о основном васпитању и образовању ¹(у даљем тексту: Закон), уређује дјелатност основног васпитања и образовања као дио јединственог васпитно-образовног система РС.

У току провођења ревизије учинка у поступку израде и доношења је био Закон о основном васпитању и образовању који је и донесен у мају 2017. године и који је био важећи до јуна 2022. године, када је донесен нови Закон о основном васпитању и образовању².

Мрежа основних школа је скуп постојећих школа које обављају дјелатност основног васпитања и образовања на подручју РС са свим њиховим подручним одјељењима. Министарство, на приједлог ЈЛС, доставља приједлог Влади РС за измјеном постојећег и доношењем новог броја и просторног распореда школа у РС, тј. Мреже основних школа. Мрежа основних школа се предлаже најкасније до краја маја у години у којој се нова Мрежа основних школа предлаже и то по утврђеним мјерилима и критеријумима за мреже школа. Одлуку о Мрежи основних школа доноси Влада РС на приједлог Министарства. Такође Влада РС, на приједлог Министарства, приликом утврђивања Мреже основних школа утврђује и школе са посебним статусом. Министарство приликом одлучивања о Мрежи основних школа треба у потпуности размотрити све мјерљиве критеријуме за одређивање Мреже основних школа и заједно са свим ЈЛС сагледати све аспекте значаја основног образовања, а нарочито демографске слике и у потпуности вршили свеобухватну анализу за сва подручја РС.

Рационализација Мреже основних школа у периоду који обухвата накнадни преглед није рађена. Министарство је било у обавези да на приједлог ЈЛС, предложи Влади РС број и просторни распоред школа (Мрежа основних школа) најмање сваке четири године, а најкасније до краја маја у години у којој се предлаже. Важећа Одлука о броју и просторном распореду основних школа (Мрежа основних школа) донесена је у јуну 2018. године и била је обухваћена provedеном ревизијом учинка. Одлуком о броју и просторном распореду основних школа у РС утврђен је број и просторни распоред централних школа, као и број подручних одјељења ОШ, те у складу са истом у РС постоји 206 ОШ и то 187 централних школа, 11 јавних музичких школа, 4 приватне музичке и

¹ Закон о основном васпитању и образовању "Службени гласник Републике Српске" бр. 44/17, 31/18, 84/19 и 63/20

² Закон о основном васпитању и образовању ("Службени гласник Републике Српске", бр. 81/22).

балетске школе и 4 јавне основне школе за дјецу са сметњама у развоју. Министарство континуирано даје инструкције за ЈЛС у вези са изградом и доношењем одлука о уписним подручјима.

Министарство је крајем 2021. године покренуло процес израде нове односно измијењене Мреже основних школа, те се прикупљају и анализирају подаци о стању и потребама по појединим ЈЛС. Министарство је 10.12.2021. године доставило свим ЈЛС захтјев за приједлог уписних подручја и Мреже основних школа на њиховим територијама. ЈЛС су биле у обавези да до краја јануара 2022. године донесу одговарајући акт, односно Одлуку Скупштине града/општине, којим ће утврдити приједлог уписних подручја гдје ће бити тачно наведено уписно подручје за централне школе и сва подручна одјељења. Такође, ЈЛС су биле и у обавези да донесу одговарајући акт којим ће направити приједлог Мреже основних школа на својим територијама. Према подацима Министарства четрнаест ЈЛС је израдило и доставило посебан акт као приједлоге за Мрежу основних школа на својим територијама³. Према документацији (прегледу) Министарства у школској 2022/2023. години постоје 24 подручна одјељења ОШ која немају ученика и за које Министарство треба донијети Рјешење о престанку рада. Такође ове ОШ имају обавезу финансирања режијских трошкова за ове објекте, јер формално нису престала са радом. Рјешење о престанку рада школе се може донијети по завршетку школске године и тада се ова подручна одјељења требају брисати из Мреже основних школа. Иако су у Министарству почели са изградом Мреже основних школа и континуирано прате број ученика у ОШ, као и стање објеката на терену у којима се реализује васпитно-образовни рад како би се свим ученицима обезбиједили што бољи услови за школовање, Министарство још увијек није израдило број и просторни распоред школа, тј. Мрежу основних школа.

Друга препорука

Влада Републике Српске и Министарство просвјете и културе требају преиспитати адекватност дефинисаности и степена примјењености постојећих норматива и стандарда и извршити промјене у правцу селективног приступа креирању истих, заснованом на високим објективним разликама у демографским, просторним, климатским и инфраструктурним околностима у којима функционишу јавне основне школе.

Статус препоруке: Препорука је дјелимично provedена

Образложење статуса:

Влада РС, односно Министарство има обавезу да се свим јавним ОШ и свим ученицима осигурају једнаки услови без обзира на околности у броју ученика по ЈЛС и старости објеката тако да се осигура уједначеност кроз годишњи распоред средстава за материјалне трошкове и капитална улагања.

Средства за рад ОШ обезбјеђују се из буџета РС, буџета ЈЛС на чијем подручју се школа налази и других извора. Влада РС обезбјеђује средства школама за плате и накнаде запослених у складу са важећим прописима, изградњу, опремање и инвестиционо одржавање, трошкове материјалног пословања, стручно усавршавање запослених,

³ Прилог број 2.

примања запослених по основу превоза на посао, уколико је удаљеност до школе више од четири километра и друга лична примања, финансирање трошкова превоза ученика који до школе путују са удаљености веће од четири километра и републичко такмичење и такмичење ученика вишег ранга на основу сагласности Министарства.

ЈЛС на чијем се подручју налази сједиште школе обезбјеђује средства за такмичење ученика на општинском нивоу и трошкове учешћа ученика са подручја општине на регионалном нивоу. ЈЛС на чијем се подручју налази сједиште школе може обезбиједити дио средстава за изградњу, опремање и инвестиционо одржавање и трошкове материјалног пословања.

Правилником о нормативима и стандардима за финансирање основних школа⁴ (у даљем тексту: Правилник) материјални трошкови се одређују у процентуалном износу у односу на укупна средства за бруто плату школе. Министарство основицу за обрачун материјалних трошкова добије сабирањем бруто плата свих школа из претходне године и тако добијен износ увећава да би се ускладио са одобреним буџетом за бруто плате за наредну годину. Буџетске ставке које се односе на материјалне трошкове, осим за трошкове гријања, калкулишу се са јединственим процентима бруто плате. Трошкови за гријање се обрачунавају на основу потреба и услова у којима ради школа, односно врсте и количине енергената које користе, а који су наведени у годишњим програмима рада школа, те образложених захтјева школа.

Правилником је процентуално дефинисан начин распореда средства за појединачне буџетске ставке. Основ за додјелу средстава су годишњи планови рада и буџетски захтјеви ОШ, а одобравање тражених средстава Министарство врши у складу са одобреним средствима у Буџету на начин да се захтјеви ОШ уклопе у буџет који је Министарству одобрен за основно образовање. Овакав начин планирања средстава за рад школа није рађен уз примјену дефинисаних норматива и стандарда што за посљедицу може довести до неадекватног трошења буџетских средстава. Такође сама структура буџета за основно образовање за 2022. годину је таква да око 90% буџета за основно образовање чине расходи за плате и лична примања, а расходи по основу коришћења роба и услуга чине око 8%, док расходи за инвестиције чине мање од 1%.⁵ Овакав начин расподјеле буџетских средстава може довести ОШ у незавидан положај односно да ОШ имају мањак средстава за набавку основног васпитно-образовног материјала као и за измирење свих приспјелих обавеза. Платни коефицијент радника у школама дефинисан је законским актима којима се прописују плате запослених у ОШ, а висина плата зависи од норме коју радник има. Норма радника у школи зависи од броја одјељења у школи што може довести до неуједначености плата, како наставног тако и ванаставног особља.

Издаци за набавку опреме и издаци за реконструкцију и инвестиционо одржавање ОШ се одобравају према потребама и приоритетима на основу захтјева ОШ. Министарство за ова улагања у ОШ нема одређене критеријуме, већ се средства додјељују према захтијевима ОШ и на начин да је неопходно обезбиједити да школа несметано функционише. Такође, ОШ средства за ове намјене могу да добијају и од ЈЛС и из других донаторских извора, све у циљу да се обезбиједи бољи услови за одвијање наставног процеса и несметаног функционисања школе. ОШ би требале да обавјештавају

⁴ Правилником о нормативима и стандардима за финансирање основних школа школа „Службени гласник Републике Српске“, број 74/19, 77/19 и 5/21

⁵ Прилог број 4.

Министарство о инвестицијама које су реализовале из других извора тако да Министарство може имати потпуну слику о улагањима у ОШ.

Влада РС, односно Министарство обезбјеђује средства за финансирање превоза ученика који до школе путују са удаљености четири и више од четири километра. ОШ достављају Министарству спискове дјеце која имају право на финансирање превоза. Трошкови превоза ученика које Министарство одобрава обрачунавају се на основу прописаних параметара, али су одобрена средства за превоз ученика често недовољна. За дио средстава који је потребан до пуне цијене коштања превоза ученика ОШ се често суфинансирају од стране ЈЛС, а понекад и сами родитељи преузимају дио обавеза.

Министарство у координацији са ЈЛС и ОШ није у континуитету проводило контролу додијеле средстава за превоз ученика како не би долазило до непотребног и нерационалног трошења буџетских средстава по овом основу.

Поједине ОШ због немогућности организовања јавног превоза ученика са неких дијеловима територије ЈЛС имају организован превоз ученика властитим комбијем. Министарство за овакав вид превоза ученика одобрава средства за гориво и одржавање возила кроз материјалне трошкове.

2.2 Препорука за јединице локалне самоуправе

Трећа препорука

У извршавању своје улоге дефинисане Законом о основном образовању и васпитању, али и много шире друштвене улоге повезане са тим, јединице локалне самоуправе требају адекватније пратити, анализирати, процјењивати и вредновати демографска кретања и њихов друштвено-економски контекст, повезивати све то са питањима мреже школа и користити у комуникацији са Министарством просвјете и културе као релевантне аргументе.

Статус препоруке: Препорука је дјелимично проведена

Образложење статуса:

ЈЛС приликом предлагања Мреже основних школа на својој територији углавном нису сагледавале све релевантне информације. Релевантне информације прије свега подразумјевају информације о демографском стању као и процјене кретања становништва, а у складу са стратешким и развојним циљевима ЈЛС.

ЈЛС иако имају Законом дефинисану улогу предлагача мреже школа, у већини случајева нису предлагале ни тражиле измјену броја и просторног распореда основних школа (Мрежа основних школа) у периоду од 2018. године па до 2022. године. Поједине ЈЛС редовно прикупљају информације о демографском стању и кретању становништва на територији локалне заједнице. ЈЛС су крајем 2021. године на основу захтијева од стране Министарства за приједлог уписних подручја и Мреже основних школа на њиховим територијама, приступиле изради и доношењу одговарајућег акта којим ће бити предложена Мрежа основних школа. Према подацима Министарства од укупног броја

ЈЛС у РС само 14 ЈЛС је израдило и доставило Министарству посебан акт као своје приједлоге за Мрежу основних школа на својим територијама.

ЈЛС обухваћене накнадним прегледом субвенционишу превоз ученика на начин да мјесечно субвенционишу превоз ученика до висине пуне цијене карте. Превоз ученика се субвенционише на основу Одлуке или Правилника о субвенционисању превоза ученика. ОШ правовремено информишу надлежне органе ЈЛС о процијењеном броју ученика путника по релацијама и о времену почетка и завршетка наставе, те благовремено достављати спискове ученика којима је потребна субвенција. У неким ЈЛС постоји неусаглашеност линија полазака и долазака јавног градског и приградског превоза са почетком и завршетком наставе у ОШ као и непокривености градским и приградским превозом дијелова ЈЛС са којих дјеца похађају наставу што отежава превоз дјеце до школе.

ЈЛС на основу својих могућности помажу ОШ одобравајући им средства за набавку опреме и средства за реконструкцију и инвестиционо одржавање. ЈЛС ова средства додјељују на основу захтијева ОШ исказаних према њиховим потребама и приоритетима. ЈЛС за овакве видове помоћи и улагања немају јасно одређене критеријуме, већ се средства додјељују на основу процјене захтијева које ОШ достављају ЈЛС, а у циљу несметаног функционисања ОШ.

2.3 Препорука за јавне основне школе

Четврта препорука

Јавне основне школе требају осигурати адекватно праћење испуњености услова и стандарда опремљености школе и примјењености принципа и права везаних за стандард ученика, посебно у сегменту превоза ученика и о томе правовремено информисати остале субјекте система.

Статус препоруке: Препорука је дјелимично проведена

Образложење статуса:

Услови у којима функционишу јавне ОШ од стања објеката, броја ученика, као и начина одвијања наставног процеса разликују се по школама. На територији РС, ОШ кроз годишња планска документа и буџетске захтјеве исказују структуру и обим средстава потребних за функционисање ОШ. Кроз процедуру одобравања средстава од стране Министарства, ОШ не исказују на којим позицијама нису осигурана довољна средства за функционисање, а не добијају ни образложења зашто средства нису одобрена у траженом износу. Поједине ОШ кроз планска документа на годишњем нивоу наводе која су неопходна инвестициона улагања.

Материјални статус ОШ, у недостатку одобравања тражених буџетских средстава по свим буџетским позицијама, као и недовољне извјесности у осигурању потребних средстава за сталну имовину, зависи и од осигурања средстава из других извора. Прије свега то су средства из буџета ЈЛС као и из донаторских средстава. Све ово указује да ОШ раде у различитим условима и са различитим нивоом улагања у инвестиционо

одржавање. Посљедице оваквог начина финансирања инвестиционог улагања у ОШ највише сnose ученици и наставници кроз различит ниво опремљености просторија, учионица, санитарних чворова, сала за физичко васпитање и др.

ОШ могу обезбјеђивати средства и из властитих прихода издавањем школског простора и на друге прописане начине. Одлуку о издавању школског простора доноси школски одбор. Издавање школског простора не смије ометати редован васпитно-образовни рад школе.

ОШ осигуравају информације о трошковима превоза ученика по важећим цијенама, по релацијама и ученицима и анализирају исте наспрам припадајуће висине и структуре цијена по нормативима Министарства. ОШ достављају Министарству спискове дјеце која имају право на финансирање превоза. Трошкови превоза ученика које Министарство одобрава обрачунавају се на основу прописаних параметара, али средства за превоз ученика које одобрава Министарство за ОШ су недовољна да покрију пуну цијену коштања превоза ученика. Недостајајући дио средстава који је потребан до пуне цијене коштања превоза ученика често се суфинансира од стране ЈЛС, а понекад и сами родитељи преузимају дио обавеза. Везано за адекватност организованости превоза ученика, ОШ информишу надлежне органе ЈЛС о процијењеном броју ученика путника по релацијама и о времену почетка и завршетка наставе.

Поједине ОШ имају организован превоз ученика властитим комби превозом због немогућности организовања јавног превоза ученика са појединих дијелова територије ЈЛС. Разлог оваквог вида превоза ученика је непокривеност градским и приградским превозом као и немогућност усаглашавања линија полазака и долазака јавног градског и приградског саобраћаја. Министарство за овакав вид превоза ученика одобрава средства за гориво и одржавање возила кроз буџетску ставку за материјалне трошкове.

3 ЗАКЉУЧАК

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске провела је накнадни преглед провођења препорука из Извјештаја ревизије учинка "Управљање ресурсима основних школа". Налази проведеног накнадног прегледа показују да Министарство просвјете и културе, јединице локалне самоуправе и јавне основне школе нису донијеле акционе планове, али и да су предузимали мјере и активности да се обезбједи ефикасније и транспарентније управљање ресурсима основних школа.

Министарство просвјете и културе континуирано прати број ученика у основним школама, као и стање објеката у којима се реализује васпитно-образовни рад како би се свим ученицима обезбједили што бољи услови за школовање. Министарство је покренуло процес израде нове Мреже основних школа, те врши аналитичко прикупљање и анализу добијених информација од јединица локалне самоуправе о стању и потребама за израду Мреже основних школа.

Јединице локалне самоуправе гдје за то постоји потреба, у складу са могућностима, субвенционишу превоз ученика. Јединице локалне самоуправе у оквиру својих могућности издвајају средства за набавку опреме и средства за реконструкцију и инвестиционо одржавање ОШ.

На основу информација о активностима и показатеља о оствареним резултатима, ревизија се у разумној мјери увјерила да су од четири дате препоруке три препоруке дјелимично проведене, а за једну препоруку је провођење у току.

У циљу ефикасног окончања преосталог дијела активности на провођењу препорука потребно је да Министарство просвјете и културе изради Мрежу основних школа на територији Републике Српске, као и да структуру буџета намјењеног за основне школе прилагоди стварним потребама јавних основних школа, не само у дијелу који се односи на лична примања, већ и у дијелу који се односи на материјалне трошкове и инвестициона улагања. Министарство просвјете и културе у координацији са јединицама локалне самоуправе и јавним основним школама требало би да врше континуирану контролу додјеле средстава за превоз ученика.

Јединице локалне самоуправе приликом израде приједлога о Мрежи основних школа као и приједлога о суфинасирању превоз ученика на својим територијама требају сагледати све аспекте значаја основног образовања, а нарочито информације о демографском стању као и процјене кретања становништва на територији јединице локалне самоуправе. Такође приједлоге о Мрежи основних школа било би потребно заснивати на стратешким и развојним циљевима јединица локалне самоуправе.

Јавне основне школе требају кроз годишње планске документе и буџетске захтјеве јасно исказивати пуни обим и структуру средстава потребних за несметано функционисање.

Вођа ревизорског тима
Бранко Сладојевић, с.р.

ПРИЛОЗИ

Прилог број 1. Листа референци

1. Закон о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08);
2. Закон о основном васпитању и образовању ("Службени гласник Републике Српске", број 44/17, 31/18, 84/19 и 63/20);
3. Закон о основном васпитању и образовању ("Службени гласник Републике Српске", број 81/22);
4. Закон о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број 97/16, 36/19 и 61/21);
5. Закон о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", број 115/18 и 111/21);
6. Стратегија развоја образовања Републике Српске за период 2016-2021. година;
7. Стратегије развоја предшколског, основног и средњег васпитања и образовања Републике Српске за период 2022-2030. година;
8. Акциони План стратегије развоја образовања Републике Српске за период 2016-2021. година
9. Стратегије, развојни и плански акти Министарства просвјете и културе;
10. Развојна и планска акта јединица локалне самоуправе;
11. Правилник о нормативима и стандардима за финансирање основних школа („Службени гласник Републике Српске“, број 74/19, 77/19 и 5/21) ;
12. Правилници о условима за оснивање и почетак рада основних школа („Службени гласник Републике Српске“ број 37/11);
13. Уредба о педагошким стандардима и нормативима за основно образовање и васпитање ("Службени гласник Републике Српске", број 51/11);
14. Одлука о броју и просторном распореду основних школа у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 54/18);
15. Анализа демографског стања у Граду Приједор;
16. Одлука о усвајању Буџета Републике Српске за 2019. годину ("Службени гласник Републике Српске", број 122/18);
17. Одлука о усвајању Буџета Републике Српске за 2020. годину ("Службени гласник Републике Српске", број 112/19);
18. Одлука о усвајању Буџета Републике Српске за 2021. годину ("Службени гласник Републике Српске", број 131/20);
19. Одлука о усвајању Буџета Републике Српске за 2022. годину ("Службени гласник Републике Српске", број 121/21);
20. Упитници које су, по захтјеву у дефинисаној структури, попунили представници надлежних институција обухваћених накнадним прегледом.

Прилог број 2. Градови и општине који су Министарству просвјете и културе доставиле документ Мрежа основних школа

Редни број	ОПШТИНА/ГРАД
1	Бања Лука
2	Брод
3	Дервента
4	Добој*
5	Доњи Жабар
6	Нови Град
7	Пале
8	Петрово
9	Приједор
10	Прњавор
11	Рогатица
12	Станари
13	Требиње
14	Шипово

*Град Добој је доставио Мрежу основних школа из 2020. године

Извор : Документација Министарства просвјете и културе

Прилог број 3. Број и структура основних школа у Републици Српској у школској 2021/2022. години

РБ	Врста школе	Подјела школа према мрежи ОШ	Број ОШ	Број ПШ	Укупно ОШ+ПШ
1	2	3	5	6	7=5+6
1	Основно образовање и васпитање дјеце	Јавна основна школа	187	457	644
2		Јавне основне школе за дјецу са сметњама у развоју	4	0	4
3	Основно музичко и балетско образовање	Јавна музичка школа	11	0	11
		Приватна музичка и балетска школа	4	0	4
	Укупно		206	457	663

Извор: Документација Министарства просвјете и културе и Одлука о броју и просторном распореду основних школа у Републици Српској

Прилог број 4. Буџет за основне школе за период 2019-2022. година

		2019	2020	2021	2022
1	УКУПНИ РАСХОДИ	204.714.700	222.764.600	230.975.000	274.605.000
2	ТЕКУЋИ РАСХОДИ	202.990.700	221.464.600	230.545.300	273.980.900
2.1	РАСХОДИ ЗА ЛИЧНА ПРИМЊА ЗАПОСЛЕНИХ	185.300.000	202.847.700	208.680.700	247.500.000
2.1.1	Бруто плате	180.200.000	195.607.700	201.680.700	239.000.000
2.1.2	Бруто накнаде	5.100.000	7.240.000	7.000.000	8.500.000
2.2	РОБЕ И УСЛУГЕ	13.390.700	15.466.900	17.616.800	22.030.900
2.2.1	Трошкови гријања	4.943.899	5.145.657	5.020.776	5.137.483
2.2.2	Остале робе и услуге	8.446.801	10.321.243	12.596.024	16.893.417
2.3	Превоз ученика	4.300.000	3.150.000	4.247.800	4.450.000
3	ИЗАЦИ ЗА СТАЛНУ ИМОВИНУ	1.724.000	1.300.000	429.700	624.100

Извор: Документација Министарства просвјете и културе

Прилог број 5. Тренд броја ученика у основном образовању

Извор: Документација Министарства просвјете и културе